

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З АКУШЕРТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ

**Гнатко О.П., Сольський С.Я., Марущенко Ю.Л., Дрозд О.О., Манащук С.І., Кириченко Ю.А,
Жеребак Н.М.**

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Світові тенденції реформування вищої медичної освіти передбачають впровадження нових підходів і методик підготовки професійно компетентних випускників для забезпечення інноваційного розвитку суспільства. Розробка високих технологій в медицині, невпинне зростання обсягу знань, швидкі медико-соціальні зміни у суспільстві вимагають якісно нових підходів підготовки лікаря-фахівця високої кваліфікації. Характеристикою такого випускника є поєднання певного рівня практичної підготовки виконання практичних навичок на тлі належного рівня теоретичних знань, що забезпечує йому в майбутній практичній діяльності своєчасну адекватну оцінку клінічної ситуації, розпізнавання невідкладного стану, ускладнень, надання необхідної медичної допомоги.

Досягнення високого рівня якості фахової медичної підготовки студентів з дисципліни можливо шляхом комплексного відпрацювання практичної складової програми дисципліни, зокрема з акушерства і гінекології, у безпечному для здобувачів вищої освіти симуляційному середовищі з раціональним використанням існуючої бази симуляційних класів.

Якість медичної допомоги і якість життя жінки мають становити основу оцінки здоров'я пацієнтки і професійної діяльності лікаря. Тому важливим завданням сучасної вищої школи є створення умов для розвитку у студента широкого спектру компетенцій і міцно закріплених практичних навичок без ризику заподіяння шкоди пацієнту [1] Саме таку мету ставить перед собою симуляційна медицина, яка стала «золотим стандартом» в багатьох країнах світу і, зокрема, в Україні. Використання симуляційної техніки дозволяє досягти можливого ступеня реальності при імітації різних клінічних випадків [2].

Створення симуляційних центрів забезпечує студентів платфор-

мою, на якій можливо здобути необхідні знання та вміння в залежності від спрямованості симуляційного центру, рівня підготовки цільової аудиторії, оснащеності та ін. До того ж, під час заняття в симуляційних центрах відпрацьовуються не тільки практичні навички, а й набувається певний досвід роботи в команді, що важливо при наданні невідкладної допомоги, особливо в умовах обмеженого часу або екстремальних ситуаціях.

Серед основних напрямків роботи симуляційних центрів, крім організації занять студентів для відпрацювання практичних навичок та клінічних компетенцій, можна виділити такі як проведення майстер-класів, підготовку та проведення випускних іспитів у форматі ОСКІ-2, циклів тематичного удосконалення та ін.

За результатами світового досвіду проведення симуляційного навчання доведено його доцільність, визначено мету і завдання, підтверджено необхідність постійного оновлення методик для забезпечення темпу і обсягу подальшого розвитку відповідно до міжнародних стандартів [3].

В симуляційному центрі Національного медичного університету імені О.О. Богомольця протягом навчального року є можливість проводити практичні заняття з відпрацюванням практичних навичок з акушерства і гінекології щодо дій при невідкладних станах, підготовки випускників до ОСКІ-2.

Для ефективності цієї форми навчання на кафедрі акушерства і гінекології №2 здійснюється «перший крок»: знайомство з пацієнтами, методами обстеження в акушерстві і гінекології, оперативними втручаннями, прийомом пологів та ін., тобто формується єдине уявлення в плані теоретичного та практичного компоненту фізіологічних та патологічних процесів в жіночому організмі, які потребують оцінки для визначення ризиків щодо її здоров'я, життя і надання допомоги. Це спрямовано на мотивацію у студента вміння оцінити клінічну ситуацію і здійснити ефективну допомогу, яка б не завдавала би шкоди пацієнтці, особливо, якщо обстеження або маніпуляція чи втручання проводяться студентом вперше.

Контроль виконання практичної навички, оцінка якості дій студента здійснюється викладачем, який може визначити помилку, своєчасно відкоригувати її і надати можливість повторного виконання. Практичні навички опановуються під час практичного заняття, консультацій в класі практичних навичок. Робота з пацієнткою під час

практичних занять вчить студента комунікативним навичкам, що допомагає студенту у симуляційному навчанні спілкуванню з стандартизованим пацієнтом.

Розвитку практичних вмінь і компетентностей студента сприяє вирішення протягом занять на кафедрі, самостійної роботи ситуаційних задач, метою яких є визначення і інтерпретація змін у стані здоров'я вагітної або гінекологічної хворої для прийняття рішення щодо лікувально-діагностичних заходів.

Вирішення вказаних завдань мотивує студента до подальшого вивчення акушерства і гінекології. Виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних задач наближає студента до реальної клінічної ситуації і дає можливість зрозуміти свою роль.

На тлі цієї підготовки на кафедрі робота студента в симуляційному центрі стає оптимізованою через чітке уявлення своїх задач, скорочення часу на повторне правильне виконання навичок, певного комунікативного досвіду в спілкуванні з пацієнткою. Симуляційне оснащення додає об'єктивності як для навчання студента, так і для оцінки екзаменатора. Інтегративний результат практичної підготовки на кафедрі та в симуляційному центрі оцінюється під час іспиту ОСКІ-2. Ефективність цього результату буде свідчити про готовність виконання своєї професійної діяльності.

Отже, симуляційне навчання є важливою складовою клінічної освіти, яка веде до підвищення знань і вмінь, сприяє впевненості студентів, зменшує кількість помилок, знижує ризики для безпеки пацієнтів [3], особливо в акушерстві та гінекології. Платформою для ефективності такого навчання є рівень підготовки студента на кафедрі, що ставить нові задачі по оптимізації практичної і теоретичної підготовки майбутніх лікарів із залученням нових сучасних методологій для забезпечення мотивованого вивчення дисципліни від студента до безперервної медичної освіти.

Отже, слід відзначити швидкий розвиток нових можливостей в симуляційному навчанні завдяки науковому та технічному прогресу (іноваційні тренажери, моделювання та ін.), сприяє ефективності навчання та контролю результатів. За визначенням світової медичної спільноти, симуляційне навчання є важливою складовою клінічної освіти, яка веде до підвищення знань і вмінь, сприяє впевненості студентів, зменшує кількість помилок, знижує ризики для безпеки пацієнтів [3]. Такий підход забезпечує підготовку висококваліфікованого

і конкурентноспроможного випускника, орієнтованого на сучасні вимоги суспільства.

Список використаної літератури:

1. Запорожан В.М. Симуляційна медицина. Досвід.Здобуття. Перспективи /В.М. Запорожан, Тарабрін О.О. //Практичний poradник. - Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга».- 2018, 240 с.
2. Корда М.М. Симуляційне навчання у медицині – складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста /М.М. Корда, А.Г. Шульгай, С.Й. Запорожан, М.Ю. Кріцак // Медична освіта. - 2016. - № 4. - С.17-20. doi: 10.11603/me.2414-5998.2016.4.7302
3. Weiss TG, Rentea RM. Simulation Training and Skill Assessment in Obstetrics and Gynecology. In: StatPearls. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; Jan, 2021.

УДК 378.147:61-051:37.011.2

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЕКТОРІЯ СТУДЕНТА-МЕДИКА

Гнатко О.П., Чубатий А.І., Чорна О.О, Михайлюта М.А., Скурятіна Н.Г., Графова О.О.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Пріоритетними завданнями сучасної вищої школи підготовка компетентних фахівців, які б гармонійно поєднували особистісні й професійно важливі якості і які б здатні були до саморозвитку та самореалізації в майбутній професійній діяльності .

Визнання права здобувача освіти на індивідуальну освітню траєкторію є одним з прогресивних нововведень закону «Про освіту» (2017), який передбачає «персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, який формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів форм і темпу здобуття освіти суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання».

Нові тенденції сучасної вищої школи скеровані на підготовку здобувача вищої освіти як активного учасника освітнього процесу. Цей процес здійснюється в двох напрямках: перший – передбачає реалізацію особистісного потенціалу кожного студента в освіті, який він вважає найбільш сприятливим для його освітнього розвитку і несе відповідальність за результати своєї професійної підготовки, ефективно використовує всі можливості для саморозвитку; другий – ви-